

CONCURSUL ȘCOLAR DE GEOGRAFIE
ETAPA NAȚIONALĂ
19-25 aprilie 2017

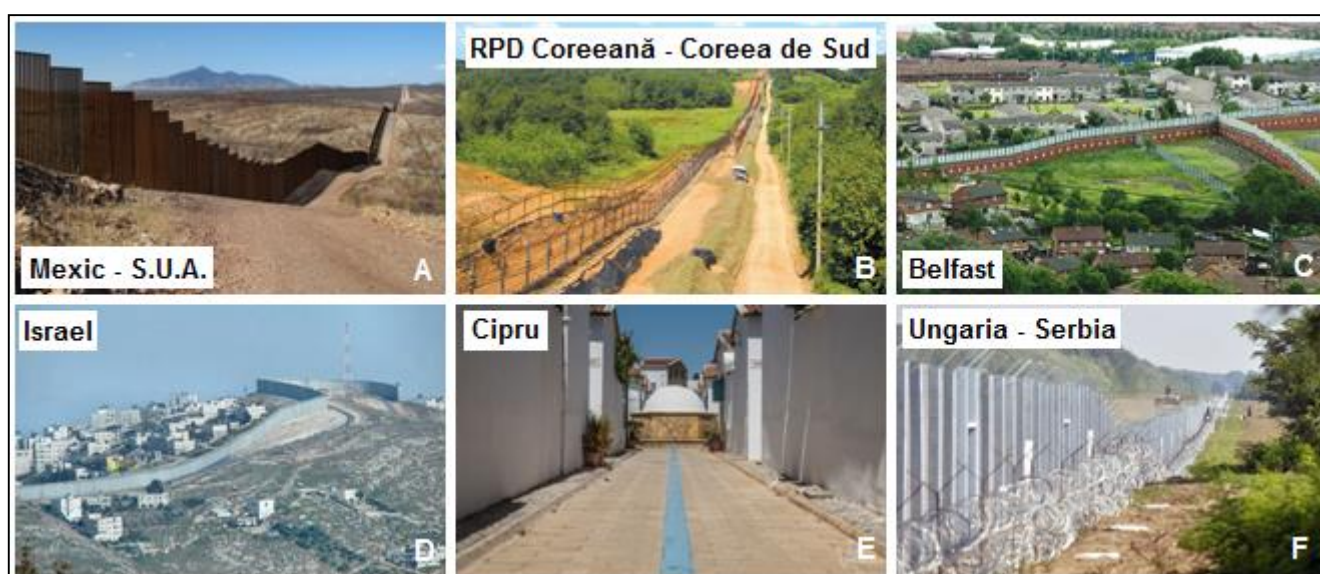
PROBA TEORETICĂ SCRISĂ

CLASA a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

Subiectul I (13 puncte)

Analizați cu atenție imaginile și citiți textul de mai jos.

"Lumea contemporană nu a înțeles nimic din lecția Zidului Berlinului, construcția care a fost timp de aproape trei decenii (1961-1989) linia de demarcație între două lumi distincte în cadrul aceluiași oraș".

Pe baza imaginilor și a textului, răspundeți la următoarele cerințe:

1. pentru imaginea **A**, precizați două cauze care au determinat ridicarea acestui gard de demarcație între cele două state;
2. pentru imaginea **B**, precizați tipul de conflict care a determinat apariția zonei demilitarizate dintre cele două state;
3. pentru imaginea **C**, precizați semnificația Zidului Păcii;
4. pentru imaginea **D**, precizați:
 - care sunt părțile beligerante în conflict;
 - trei teritorii revendicate de părțile beligerante;
5. pentru imaginea **E**, precizați:
 - tipul de conflict care a determinat apariția acestei zone de demarcație;
 - două teritorii rezultate din organizarea administrativă;
6. pentru imaginea **F**, precizați motivul apariției acestui gard.

Subiectul II (23 puncte)

Analizați cu atenție imaginile și textele de mai jos.

Text 1:

”În imagini sunt reprezentate diferite fizionomii urbane care evidențiază un fenomen ce a avut loc mai întâi la nivelul Europei, fiind o consecință a industrializării, și mai târziu la nivelul întregii planete, ca o consecință a unui complex de factori. În ultima perioadă fenomenul cunoaște o dezvoltare deosebită doar în unele state”.

A. Pe baza imaginilor și a informațiilor din textul 1, precizați:

1. denumirea fenomenului descris mai sus;
2. trei factori care au influențat dinamica fenomenului în ultimii 50 de ani;
3. numele orașelor din imaginile marcate cu literele **A** și **B**;
4. tendința dinamicii fenomenului menționat la punctul 1 pentru orașele identificate la punctul 3;
5. tipurile de fizionomii urbane reprezentate în imaginile marcate cu literele **D** și **F**;
6. două deosebiri și o asemănare între fizionomiile urbane din imaginile marcate cu literele **B** și **E**;
7. două caracteristici ale fizionomiei urbane specifice orașului din imaginea marcată cu litera **C**;
8. denumirea generică a cartierelor periferice din orașele marcate cu literele **A** și **E**.

Text 2:

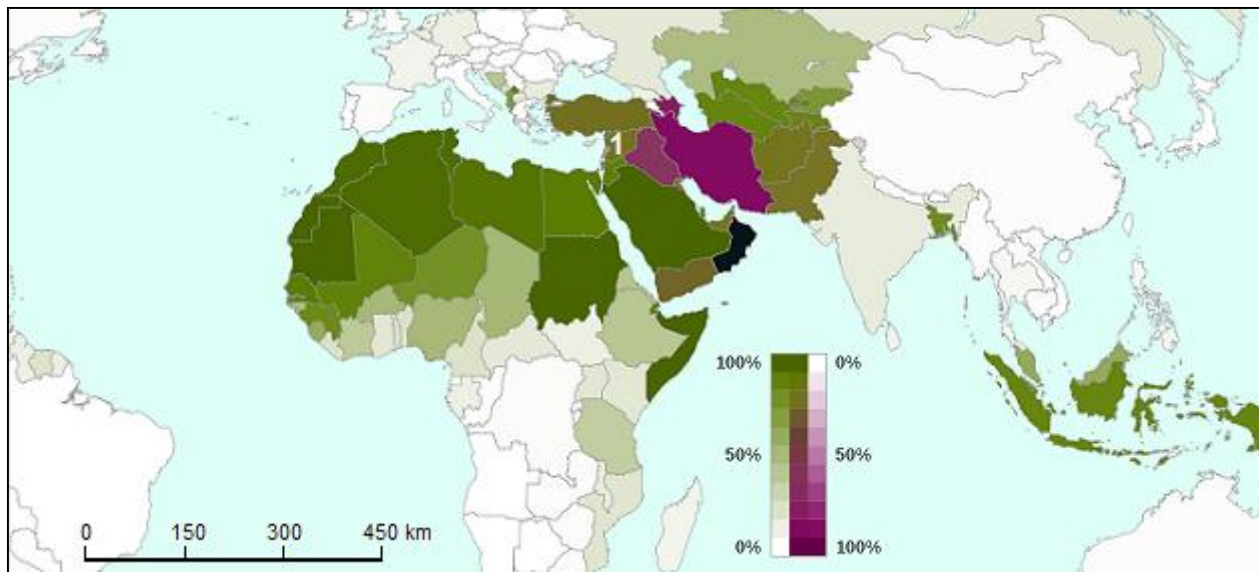
”Fizionomia urbană este rezultatul caracteristicilor localizării (”sit”-ul), evoluției istorice și a acțiunilor de amenajare a teritoriului. Orașele se confruntă în prezent cu o serie de probleme de organizare a spațiului urban”.

B. Pe baza imaginilor și a informațiilor din textul 2, precizați:

1. o problemă/disfuncție urbană cu care se confruntă orașul din imaginea **D** în zona centrală;
2. o problemă/disfuncție urbană cu care se confruntă orașul din imaginea **A** la periferie;
3. câte două măsuri de intervenție din perspectiva autorităților locale pentru fiecare problemă/disfuncție identificată la punctele 1 și 2.

Subiectul III (15 puncte)

Harta de mai jos prezintă răspândirea religiei islamice în statele unde populația musulmană reprezintă mai mult de 10 % din totalul populației.

Răspundeți, pe foaia de concurs, la următoarele cerințe.

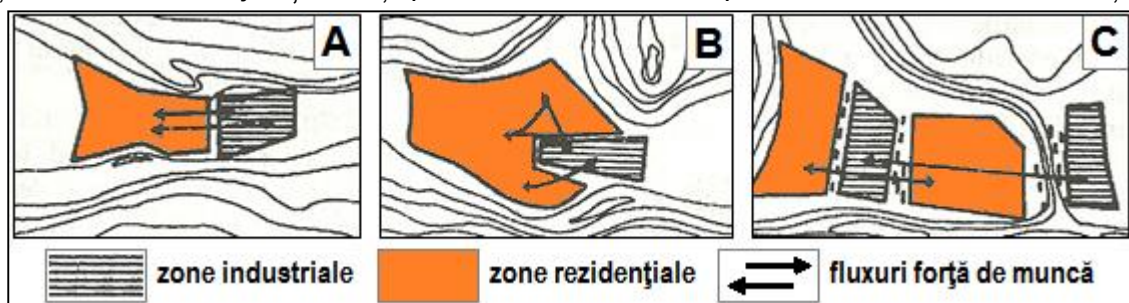
A. Precizați:

1. denumirea ramurilor religiei islamice;
2. numele statului cu cel mai mare număr de locuitori care sunt de religie islamică;
3. numele statului unde musulmanii din ramura minoritară, a religiei islamice, reprezintă marea majoritate a populației;
4. numele statului unde se află orașul sfânt Mecca;
5. un stat european unde majoritatea populației este de religie islamică;
6. două state din Asia Centrală unde religia islamică este foarte răspândită;
7. numele statului marcat, pe hartă, cu numărul 1 și tipul de conflict care are loc în țara respectivă;
8. trei consecințe ale conflictului din statul marcat, pe hartă, cu numărul 1.

B. Explicați, prin intermediul unui argument, numărul redus de adepți ai religiei islamice în centrul și sudul Africii.

Subiectul IV (14 puncte)

Analizați desenele de mai jos și scrieți, pe foaia de concurs, răspunsurile la următoarele cerințe:

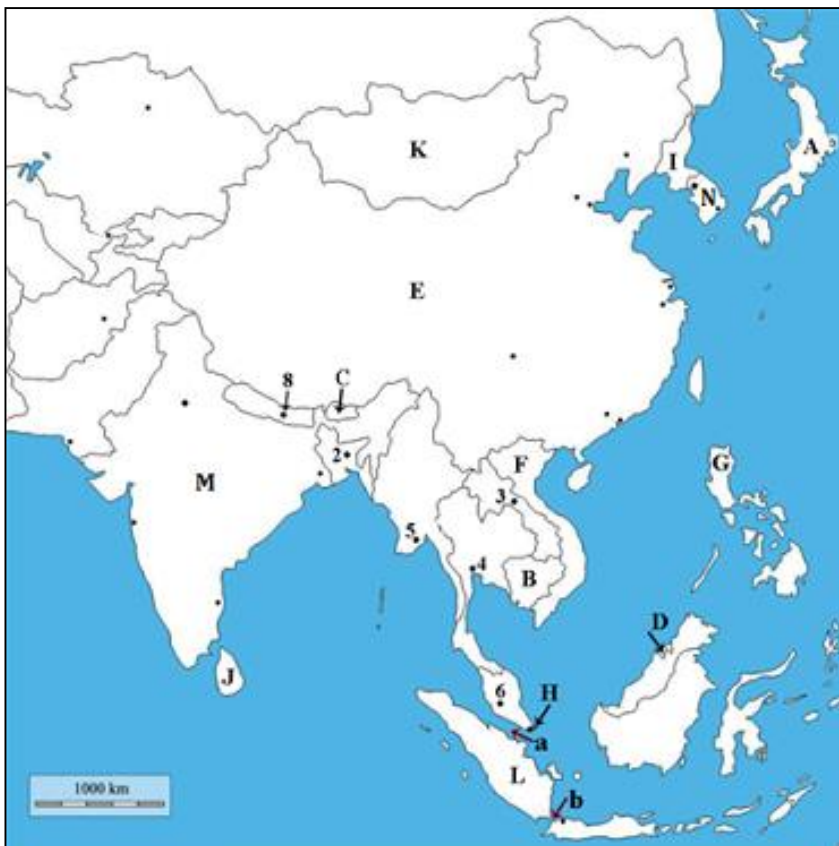
1. Denumirea tipurilor de zone industriale prezentate în desenele schematice marcate cu litera **A**, **B** și **C**;
2. Menționați trei trăsături specifice zonei industriale a unui oraș;
3. Precizați un avantaj și un dezavantaj al localizării/dispunerii zonei industriale în raport cu zona rezidențială, pentru desenul schematic marcat cu litera **B**;
4. Prezentați un argument care să explice amplasarea zonei industriale față de zona rezidențială în desenul schematic marcat cu litera **A**;
5. Cu privire la desenul schematic marcat cu litera **C**, precizați:
 - o disfuncție urbană provocată de modul de distribuire a spațiilor/zonelor industriale;
 - o măsură care, prin aplicare, să conducă la îmbunătățirea calității vieții și a locuirii.

Subiectul V (25 puncte)

Analizați cu atenție harta de mai jos și scrieți, pe foaia de concurs, răspunsurile la următoarele cerințe:

A. Precizați:

1. numele statului, din cele marcate pe hartă, în cadrul căruia două orașe îndeplinesc funcția de capitală;
2. denumirea orașelor capitală din statul identificat la punctul 1;
3. denumirea orașului cu cel mai mare număr de locuitori din statul marcat, pe hartă, cu litera **E**;
4. forma de guvernământ pentru statul marcat pe hartă cu litera **D**;
5. câte un tip de conflict intern pentru statele marcate, pe hartă, cu literele **G** și **J**;
6. numele statului, dintre cele marcate pe hartă, cu cea mai mică valoare a densității populației;
7. numele statului, dintre cele marcate pe hartă, cu un grad de urbanizare sub 10 %;
8. numele a două state vecine cu statul marcat, pe hartă, cu litera **L** în cadrul insulelor ce formează arhipelagul omonim;
9. tipul celei mai mari forme de concentrare urbană în statul marcat, pe hartă, cu litera **A**;
10. numele a trei orașe componente ale concentrării urbane cu o populație de peste 1 milion locuitori din statul marcat, pe hartă, cu litera **A**;
11. religia predominantă din statul al cărui oraș capitală este marcat, pe hartă, cu numărul **8**.

Citiți cu atenție textul următor:

"Resursele naturale sunt valorificate pentru a acoperi consumul pe plan intern sau sub forma exporturilor. Unele resurse sunt utilizate intens în ultimele decenii, altele sunt incomplet folosite față de potențialul lor."

B. Pe baza hărții și a textului de mai sus, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Cu privire la resursele de combustibili fosili – cărbuni, precizați:
 - a. primele două state, dintre cele marcate pe hartă, cu rezerve importante de cărbuni;
 - b. două state, dintre cele marcate pe hartă, care importă cantități mari de cărbuni.
2. Cu privire la resursele biotice marine - fitoplancton, precizați:
 - a. două state, dintre cele marcate pe hartă, care valorifică plantele acvaticice;
 - b. trei utilizări ale fitoplanctonului.

CONCURSUL ȘCOLAR DE GEOGRAFIE,
ETAPA NAȚIONALĂ
19-25 aprilie 2017

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

CLASA a X - a

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.

Subiectul I 13 puncte

Se acordă **13 p** pentru răspunsuri corecte, după cum urmează:

1. Se acordă **2 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare cauză enumerată:

- trecerea ilegală a frontierei: persoane în căutarea unui loc de muncă, persoane cu probleme juridice;
- trafic ilegal de frontieră (droguri, persoane, arme etc.).

Total 2 puncte

2. Se acordă **1 punct** pentru precizarea tipului de conflict: ideologic/politic (între regimul democratic și totalitar/dictatorial/comunist) (**1p**).

Total 1 punct

3. Se acordă **1 punct** pentru precizarea semnificației Zidului Păcii: separă zonele locuite de populația catolică (unioniști irlandezi) de zonele locuite de populația protestantă (unioniști britanici) (**1p**).

Total 1 punct

4. Se acordă **5 puncte** astfel:

- Autoritatea Națională Palestiniană/palestinieni/mișcarea islamică Hamas (**1p**) și statul Israel/ israelieni/evrei (**1p**).
- Gaza (**1p**); Cisiodania (West Bank) (**1p**); Înălțimile Golan/Platoul Sirian (**1p**).

Total 5 puncte

5. Se acordă **3 puncte** astfel:

- etnic sau religios (**1p**)
- se acordă **2 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare teritoriu/zonă:
 - teritoriul de nord administrat de turcii ciprioți;
 - teritoriul de sud administrat de grecii ciprioți;
 - zona tampon/de separație dintre cele două teritorii administrată de ONU.

Total 3 puncte

6. Se acordă **1 punct** pentru precizarea motivului: oprirea migrației populației din Orientul Apropiat și Mijlociu spre state dezvoltate din Europa (**1p**).

Total 1 punct

Total Subiectul I (1+2+3+4+5+6) = 13 puncte

Subiectul II 23 puncte

Se acordă **23 p** pentru răspunsuri corecte, după cum urmează:

A. Se acordă **17 puncte** astfel:

1. Se acordă **1 punct** pentru precizarea fenomenului: explozie urbană/creștere urbană/urbanizare (**1p**).

Total 1 punct

2. Se acordă **3 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare factor precizat:

- extinderea industrializării pe toate continentele;
- creșterea demografică accelerată, inclusiv la nivelul orașelor;
- mecanizarea agriculturii, eliberându-se o forță de muncă numeroasă, nevoită să se îndrepte către mediul urban;
- extinderea teritorială a orașelor care a determinat aglutinarea localităților rurale din jur;
- apariția de noi orașe, prin transformarea în centre urbane a unor așezări rurale;

- mirajul metropolei, respectiv atracția orașului ca loc în care se pot împlini visuri sau a asigura un loc de muncă etc.

Total 3 puncte

3. Se acordă **2 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare denumire precizată corect:

- **A**/Rio de Janeiro (**1p**);

- **B**/Paris (**1p**).

Total 2 puncte

4. Se acordă **2 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare tendință precizată corect:

- **A**/ Rio de Janeiro creștere accelerată/explozie urbană (**1p**);

- **B**/ Paris stagnare/dinamică lentă/creștere lentă (**1p**).

Total 2 puncte

5. Se acordă **2 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare fizionomie urbană:

D - oraș medieval european/din Europa de Vest și Centrală (**1p**); **F** - oraș islamic/arab/din lumea arabă (**1p**).

Total 2 puncte

6. Se acordă **3 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare deosebire și asemănarea evidențiată:

- deosebiri: gradul de concentrare al construcțiilor/clădirilor, gradul de concentrare al populației, ponderea spațiilor verzi/de recreere/agrement/ turistice, vechimea clădirilor, fizionomia clădirilor etc.

- asemănări: infrastructura tehnologică/utilitară, elemente de modernitate etc.

Total 3 puncte

7. Se acordă **2 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare caracteristică:

- dezvoltare pe verticală a construcțiilor/zgârie nori, densitate mare a clădirilor, ponderea redusă a spațiilor verzi/de agrement, echipare tehnico-edilitară ridicată, vechime redusă etc.

Total 2 puncte

8. Se acordă **2 puncte** pentru precizarea denumirii cartierelor periferice: **A** – favelas (**1p**); **E** – shanty town (**1p**).

Total 2 puncte

Total A (1+2+3+4+5+6+7+8) = 17 puncte

B. Se acordă **6 puncte** astfel:

1. Se acordă **1 punct** pentru precizarea unei probleme/disfuncții cu care se confruntă orașul în zona centrală: probleme legate de circulația/parcarea autoturismelor/vehiculelor, poluarea aerului, întreținerea clădirilor de patrimoniu etc.

Total 1 punct

2. Se acordă **1 punct** pentru precizarea unei probleme/disfuncții cu care se confruntă orașul la periferie: probleme legate de asigurarea unui fond de locuințe satisfăcător, accesul la utilități publice/dotări tehnico-edilitare, evacuarea deșeurilor, probleme sociale – infraționalitate, obșnuițe pernicioase/dăunătoare, etc.

Total 1 punct

3. Se acordă **4 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare măsură stabilită:

- în zona centrală: restricționarea traficului cu autoturismul personal, încurajarea deplasării cu mijloace de transport de mici dimensiuni/nepoluante, cu mijloace de transport în comun sau deplasarea pe jos, aprovizionarea magazinelor cu produse în anumite intervale orare (cu trafic redus), reabilitarea clădirilor de patrimoniu.

- la periferie: asigurarea unui fond locativ corespunzător numărului de locuitori al orașului, extinderea și racordarea populației la rețelele de utilități (apă, canalizare, electricitate etc.), depozitarea și preluarea selectivă a deșeurilor, crearea de locuri de muncă, creșterea gradului de securitate, asigurarea serviciilor medicale și de învățământ etc.

Total 4 puncte

Total B (1+2+3) = 6 puncte

Total Subiectul II (A+B) = 23 puncte

Subiectul III 15 puncte

Se acordă **15 p** pentru răspunsuri corecte, după cum urmează:

A. Se acordă **13 puncte** pentru răspunsuri corecte, după cum urmează:

1. Se acordă **2 puncte** astfel:

- suniți (**1p**); șiiți (**1p**).

Total 2 puncte

2. Se acordă **1 punct** pentru precizarea statului cu cel mai mare număr de locuitori de religie islamică: Indonezia (**1p**).

Total 1 punct

3. Se acordă **1 punct** pentru precizarea statului unde musulmanii din ramura minoritară formează majoritatea populației: Iran (**1p**).

Total 1 punct

4. Se acordă **1 punct** pentru statul unde se află orașul sfânt Mecca: Arabia Saudită (**1p**);

Total 1 punct

5. Se acordă **1 punct** pentru precizarea statului european unde majoritatea populației este de religie islamică: Albania (**1p**).

Total 1 punct

6. Se acordă **2 puncte**, câte **1 punct** pentru oricare stat din Asia Centrală unde religia islamică este majoritară: *Tadjikistan, Uzbekistan, Turkmenistan*.

Total 2 puncte

7. Se acordă **2 puncte** astfel:

- Siria (**1p**);

- tipul de conflict (**1p**): regim politic (totalitar) / religios (fundamentalism islamic).

Total 2 puncte

8. Se acordă **3 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare consecință.

- stare de război civil, existența statului islamic, sărăcirea populației/scăderea nivelului de trai, creșterea mortalității, distrămarea statului de drept, încălcarea drepturilor omului, o mare parte a populației s-a refugiat în țările vecine sau migrează către state (vest) europene, intervenție militară externă etc.

Total 3 puncte

Total A (1+2+3+4+5+6+7+8) = 13 puncte

B. Se acordă **2 puncte** pentru argumentare

- condițiile naturale restrictive (relief, climă, hidrografie) au limitat extinderea expansiunii arabe și implicit a religiei musulmane spre Africa Centrală și Sudică, colonialismul european, multitudinea grupurilor etnice, religiile tradiționale etc.

Total B = 2 puncte

Total Subiectul III (A+B) = 15 puncte

Subiectul IV 14 puncte

Se acordă **14 p** pentru răspunsuri corecte, după cum urmează:

1. Se acordă **3 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare cerință precizată corect:

A – spațiul industrial în prelungirea/continuarea spațiului rezidențial (**1p**); **B** – spațiul industrial în formă de pană (**1p**); **C** – spațiul industrial în alternanță cu cel rezidențial (**1p**).

Total 3 puncte

2. Se acordă **3 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare trăsătură precizată corect:

– concentrează întreprinderile/obiectivele industriale într-un areal bine individualizat (platforme industriale), au dimensiuni variabile, caracteristicile și amplasarea acestora reflectă specificul perioadei industriale în care au apărut, poziția în cadrul orașului determină existența mai multor tipuri de zone industriale, amplasarea "industriilor curate" în cadrul orașului și a "industriilor poluante" la periferie.

Total 3 puncte

3. Se acordă **2 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare cerință precizată corect:

- avantaj – deplasarea forței de muncă pe distanțe mici între domiciliu și locul de muncă (**1p**);

- dezavantaj – emisiile de noxe industriale afectează zonele rezidențiale/limitează evoluția teritorială a arealului industrial (**1p**).

Total 2 puncte

4. Se acordă **2 puncte** pentru argumentare:

- configurația reliefului (altitudine, pantă etc.) impune extinderea zonelor construite sub o anumită formă și pe anumite direcții; zonele industriale se amplasează, de regulă, la periferia orașelor, poziționarea acestora ținând cont de configurația reliefului și de direcția predominantă a vântului; evoluează teritorial în direcția opusă orașului, etc.

Total 2 puncte

5. Se acordă 4 puncte, câte 2 puncte pentru oricare disfuncție și măsură stabilită:

- Disfuncții: deplasarea forței de muncă pe distanțe mari între domiciliu și locul de muncă (timp necesar deplasării, cheltuieli de transport ridicate); emisiile de noxe industriale afectează zonele rezidențiale.

- Măsuri: amenajarea unor axe de transport nepoluante (transport electric ș.a.); desfășurarea de activități industriale nepoluante în zonele industriale înconjurată de zone rezidențiale, amplasarea activităților industriale poluante în zonele industriale situate la periferia orașului (în funcție de condițiile impuse de relief și direcția predominantă a vântului).

Total 4 puncte

Total Subiectul IV (1+2+3+4+5) = 14 puncte.

Subiectul V 25 puncte

Se acordă **25 p** pentru răspunsuri corecte, după cum urmează:

A. Se acordă 16 puncte astfel:

1. Se acordă **1 punct**, pentru precizarea statului: Filipine.

Total 1 punct

2. Se acordă câte **1 punct**, pentru precizarea fiecărei capitale: Manila și Baguio (capitala de vară).

Total 2 puncte

3. Se acordă **1 p** pentru răspunsul corect: Shanghai (**1p**).

Total 1 punct

4. Se acordă **1 p** pentru răspunsul corect: monarhie absolută/sultanat (**1p**).

Total 1 punct

5. Se acordă **2 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare răspuns corect:

- G – conflict religios (între populația majoritar catolică și minoritatea islamică) (**1p**);

- J – conflict etnic (între guvernul singhalez și tigri tamili) (**1p**).

Total 2 puncte

6. Se acordă **1 p** pentru răspunsul corect: Mongolia (**1p**).

Total 1 punct

7. Se acordă **1 p** pentru răspunsul corect: Bhutan (**1p**).

Total 1 punct

8. Se acordă **2 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare răspuns corect:

- Timorul de Est (insula Timor), Malaezia (insula Kalimantan/Borneo), Papua Noua Guinee (insula Irian/Jaya/Noua Guinee).

Total 2 puncte

9. Se acordă **1 punct** pentru răspunsul corect: megalopolis/ megalopolisul Tokaido/Tokaydo/Tokai-do (**1p**);

Total 1 punct

10. Se acordă **3 puncte** pentru oricare trei dintre orașele componente cu peste 1 milion de locuitori: Tokyo, Kawasaki, Nagoya, Osaka, Kyoto, Kobe, Yokohama, Hiroshima, Kitakyushu, Fukuoka (**3p**).

Total 3 puncte

11. Se acordă **1 p** pentru răspunsul corect: hinduismul (**1p**).

Total 1 punct

Total A (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11) = 16 puncte

B. Se acordă 9 puncte astfel:

1. Se acordă **4 puncte** astfel:

a. se acordă **2 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare răspuns corect: China (**1p**); India (**1p**);

b. se acordă **2 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare răspuns corect: Japonia (**1p**); Coreea de Sud (**1p**).

Total 4 puncte

2. Se acordă 5 puncte astfel:

a. se acordă 2 puncte, câte 1 punct pentru oricare stat: Japonia, China, Filipine, Coreea de Sud.

b. se acordă 3 puncte, câte 1 punct pentru oricare răspuns corect: hrana populației, hrana animalelor/furajare, materie primă industrială (produse farmaceutice, alcool, parfumuri), îngrășământ natural agricol.

Total 5 puncte

Total B (1+2) = 9 puncte

Total Subiectul V (A+B) = 25 puncte

Total Subiectul I+II+III+IV+V = 90 puncte

Din oficiu: 10 puncte

TOTAL GENERAL: 100 puncte

Președinte
Conf. univ. dr. Ioana Josan

Președinte executiv
Inspector general MEN
Prof. dr. Steluța Dan

Vicepreședinte
Conf. Univ. dr. Constantin Vert

Secretar
prof. Mari Elena Belciu